

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y DE AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus, Divendres 2 de Febrer de 1900

Núm. 3.488

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s'acceptaran originals enbarrats que no s'publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes Ptas. 1
n provincias trimestre 3 500
Extranjer y Ultramar 7 500
Anales, a preus convencionales.

12 ANYS de continuades curacions y d'una acceptació general, son las millors probas pera demostrar que

Farmacia Serra **XAROP SERRA** **TOS**

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de **La que paga més contribució de la provincia.**

CEPS AMERICANS Hort de Pau Abelló

locant a la carretera de Tarragona, ARRELATS molt superiors. Preus ventajosos. Autenticitat garantida.

Pera tractar en lo mateix hort ó carrer primer Roser núm. 4.

VINYAS AMERICANAS

MARCIAL OMBRÁS
PROPIETARI AGRICULTOR
FIGUERAS (Girona)

150.000 peus de 5 a 10 anys que produheixen anyalment:
DEU MILIONS D'ESTAGAS **DOS MILIONS DE BARBATS**

No compreu res sens visitar los meus criaderos que son los més antics é importants d'Epanya.

PREUS REDUÏTS

EMPELTADOR DE CEPS AMERICANS

S'ofereix un de molt práctic y aprobat en la escola Granja agrícola de Barcelona.
Dirigirse a **D. Francesch Margalef**, carrer Galera, núm. 3, ó al **senyor Rostich**, Arrabal de Jesús, magatzém.

Secció doctrinal

Non Plus Ultra

L'Emperador Carles V va tenir l'atreviment, estant prop a cenyir las coronas d'Aragó, d'Alemanya de Castella y la de Rey de Romans d'esborrar de la frase *Non Plus Ultra* la primera paraula, inscrivint las duas restants en son escut, las quals han figurat desde allavors en l'escut del Estat espanyol y essent aquesta proeza lo prólech del engrandiment de dit Estat.

Després d'aquells temps han passat moltes desgracias y molts vitaperis que no 'ls ha pogut evitar la hidalguia castellana, y que si be no han tocat per res la *Integritat* han anat minvant los limits de las possessions espanyolas.

Pero tanta desgracia un dia ó altra s'havia d'acabar, y a la fi ha tornat Espanya als seus bons temps. Ja 'l trevall del govern regenerador comensa a donar sos fruits y aviat veurem com las grans potencias europeas posan en joch tot los recursos de llur diplomacia, pera alcansar una mirada carinyosa d'aquesta fins fa pochis dies desgraciada Espanya. Per un altre cantó veurem nacions que s'afanyan cercant alianças que las posin en condició de poguer contraeure lo poder y la grandesa d'aquesta *inconsútil* patria de *D. Quijote*.

En Chamberlain a horas d'ara ja s'está rosegant los punys ab rabia al veure lo errat que anava ab tot alló de las nacions mortas.

Aquells temps en que no s'ponia may lo sol en los dominis del Rey d'Espanya y dels que tant colfoys n'estant los *gualdo-rojos*, quedan ofuscats pel

gloriós present que fa morir d'enveja a tots los detractors de la marxa de *Cadix*.

Los embaixadors de las nacions extrangeras que han sigut aixeridas per preveure aquet cambi radical que tants dias de gloria donará a la *íntegra* Espanya, no deixan a sol ni a sombra an' en Silvela, per enportarsen la poma de la seva benevolencia.

Tothom reconeix l'importancia, lo grandióis talent d'aquest home extraordinari que ab tant poch temps d'estar en lo poder ha portat a cap l'obra més atrevida coneguda fins are y que a ben segur está destinada a formar época.

Que s'fassin enllá, donchs, los seus detractors y més lluny encare los murmuradors y demés gent dolenta que posant en dubte las glorias de la calumniada Espanya, tractan d'enfosquir lo valióis de sa preclara historia.

Prompte tornarem a ser los amos dels mars; aviat veurem neixer com per miracle, una nova edició correctida y aumentada d'aquella escuadra grandiosa que enclada, en lo port de Lisboa va resultar tant imponent, que avants que ningú li busqués las pessigollas ja la varen batejar ab lo títol de *Invencible*. Si, senyors, la tindrem correctida y aumentada perquè si *La Invencible* no va servir ni per fer lo *papu* als inglesos, la culpa la va tenir l'haverse fet a la mar en los calamitosos temps de Felip II.

Pero avuy que 'ls capítols que dirigeixen los destins del Estat espanyol son gen de válua, altra será la sort que se 'ns espera.

Carles V, al esborrar del *Non Plus Ultra* lo *Non*, demostrant son esperit empenedor, va cridar l'atenció del mon civilisat; y en Silvela l'ha volgut superar y ha dit: ¿Tú vares tindre prou coratge per esborrar lo *Non*? donchs jo, que estich preparant una regeneració que ha de ser admirada per las generacions esdevenidoras, vaig mes enllá; jo borro lo resto sense deixar hi ni un mot.

Y no donantse encare per satisfet, com un nou Samsó s'agafa als pilans sostenidors del escut d'Espanya y d'una batxegada 'ls tira per terra.

Los que vulguin ser testimonis d'aqueix fet tan trascendental que demostra l'esperit regenerador y

d'avens dels grans homes de Madrid, que s'procuren una fulla de paper sellat d'enguany ó be una capsa de mistos de cinch centims, y podran contemplar en dits objectes la falta del *Plus Ultra* y dels pilans que l'aguantavan, tenint al mateix temps una prova irrefutable de lo que sens dubte donará nom al agonitzant sigle XIX.

Després d'aixó y esperant los fets gloriosos que sens dubte han de seguir an aquet prefaci del *sigon* engrandiment d'Espanya, prenguin exemple d'aquell angel de la trompeta que hi ha en la porta del cementiri vell, lo qui per esperar lo dia del judici final, ho fa assentat.

J. MARTÍ y **OLIVER**.

Poivós pera matar catalanistes

Don Ferrán Soldevilla ha reunit en un volum los articles sobre «La opinión en Cataluña», que va publicar temps passat en *El Imparcial*.

Son ja coneguts y no hem de rectificar los errors de fet y de concepte que contenen.

Lo senyor Soldevilla hi ha afegit un prólech, una mica d'història del Catalanisme, com ell diu, que está fet ab lo propi criteri y ab la mateixa exactitud dels travalls ja coneguts. Entre otras novetats ens fa saber que 'ls senyors Almirall y Serrallonga, dirigien la primera societat catalanista «La Jove Catalunya», cosa que no deixará de sorprendre agradablement als antics socis encare vivents d'aquella associació. Y aixís de moltes altres cosas «tomadas al oído».

Pero 'l «clou» del libre es un article final, un estudi, més ben dit, una receptió pera matar lo Catalanisme. En aquesta recepta hi entran set ingredients. Número cabalístich popular, d'éxit segur en tots los insecticides.

N'hi ha quatre que materialment es alló «d'agafar las set cabretas» ó alló de «se 'le abre la boca, etc.»

Figúrintse que tractan de que 'ls governs d'Espanya administrin be, organisin prácticament los serveys, despatxin depressa y bérato, donguin tota mena de facilidats a las transaccions, donguin a totas las sevas disposicions un sello de sensatez y de sentidó práctic («que per lo vist no deuen tenir») y per fi «que no augmenten los tributos, pues eso crea argumentos contra el gobierno» y «que administre bien y sin filtraciones.»

Ja venhen que no está mal la confessió de culpas. Y qualsevol dia s'arreglará aixó.

Si hem d'esperar que tals cosas vinguin, ja tenim Catalanisme per estona... ó per sempre.

Pero hi ha unas prescripcions, las tres restants de las set, que m'han robat le cor, y que han de fer molt de goig a nostres lectors.

No es que 'ls medis s'ian nous. Res d'aixó. Los emplean los governs centralistes fa quatre cents anys. Pero es encisadora la frescura, la ignocencia ab que 's explica ab la seva falta d'equitat, de justicia y de criteri polítich y social.

Son remeys que han produhit tots los mals y tots los edis contra l'Estat. Son receptas seguras y práctic

Com fluidificants espectorants y treure la TOS

los CAMELOS PECTORALS del

METJE SALAS

A 150 pessetas caixa

A Reus D. ANTON SERRA, arrabal Santa Anna, núm. 8.

Societat general de transports maritims a vapor de Marsella
Serveys del mes de Febrer de 1900

Línea directa para 'l Río de la Plata
 Sortiran de Barcelona directament para Montevideo y Buenos-Aires los magníficos y rápidos vapors francesos
 lo dia 11 de Febrer lo vapor "Espagne"
 lo dia 21 de " " "France"

LÍNEA PERA 'L BRASIL Y RIO DE LA PLATA
 Sortiran de Barcelona los grandiosos y acreditats vapors francesos lo dia de para Rio Janeiro, lo vapor para Rio Janeiro, Montevideo y Buenos-Aires lo vapor
 Consignataris a Barcelona, RIPOL y C.ª, Plassa de Palacio.—Barcelona.

Servey dels trens de viatgers

De Mora a Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
4'19 m.	tren de mercaderías ab cotxes de 3.ª classe	7'54 m.	
8'45 m.	tren expés ab cotxes de 1.ª classe.....	7'01 m.	
8'44 m.	tren mercaderías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	12'31 m.	
11'02 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	1'53 t.	
5'23 t.	tren de mercaderías ab cotxes de 2.ª classe	8'48 n.	

De Reus a Mora

SORTIDA		ARRIBADA	
7'01 m.	tren de mercaderías ab cotxes de 3.ª classe	9'49 m.	
4'26 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	8'14 t.	
3'28 t.	tren de mercaderías ab cotxes de 3.ª classe	6'29 t.	
7'03 n.	tren de id. ab cotxes 2.ª y 3.ª classe.	10'06 n.	
9'23 n.	tren expés ab cotxes de 1.ª classe.....	10'31 n.	

De Reus a Barcelona

SORTIDA		ARRIBADA	
4'43 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe (1)	8'22 m.	Línea Vilanova
4'43 m.	" " " " " " " " " "	9'44 m.	" Vilafranca
7'09 m.	tren expés ab cotxes de primera classe.....	9'24 m.	
4'01 t.	tren de mercaderías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	7'34 n.	
4'59 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe.....	5'08 t.	
6'35 t.	tren mixto ab cotxes de 2.ª classe.....	10'13 n.	

De Barcelona a Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
5'25 m.	tren mixto ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe (3)	10'17 m.	Línea Vilafranca
9'51 m.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	1'04 t.	
4'15 m.	tren mercaderías ab cotxes de 2.ª y 3.ª classe	6'35 t.	
4'55 t.	tren correo ab cotxes de 1.ª, 2.ª y 3.ª classe	5'34 t.	
7'02 t.	tren expés ab cotxes de 1.ª classe.....	9'15 n.	

Reus l de Juliol de 1899.

- (1) Tráshort a Sant Vicens.
- (2) Idem a Roda y Sant Vicens.
- (3) Idem a Sant Vicens y Roda.

ALTAS

Y BAIAS

para la contribució

Se'n venen en la Imprempta d'aquest diari.

LLET PURA DE VACA

VACAS SUSSAS

Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

Publicacions regionalistas que s'raben en aquesta Redaccio.

La Renaixensa, diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenali de Catalunya, «L'Art del Pagès», quinzenari, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatre Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L'Olotí», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—«Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskazalea», setmanaris de Bilbao (Biscaya).—«El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

Ferrocarril econòmic de Reus a Salou

Servey de trens que registrarà desde l'12 d' Octubre de de 1899.

Sortidas de Reus.—4'10, 9'00 matí, 2'32, 5'43 tarde.

Sortidas de Salou.—4'56, 10'49 matí, tarde 5'10 y 7'25 nit.

Tranvia a vapor.—Sortidas de la estació: 11'20 y 7'50 nit.—Sortidas del Arrabal: 8'45 matí y 2'15 t.

Reus 26 de Septembre 1899.

OBRA NOVA

Fills ilustres de Reus

Francisco Gras y Elias

3 pessetas exemplar.—Se ven en aquesta Imprempta.